

ความรู้และความคิดเห็นต่อการนอนกัดฟันของผู้ป่วยทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ฟ้าใส ภูเกียรติ*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำนวระดับความรู้ ความคิดเห็นต่อการนอนกัดฟัน และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนอนกัดฟันของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาทางทันตกรรม และ(2) ศึกษาผลของปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการนอนกัดฟัน และการรายงานการนอนกัดฟันต่อระดับความรู้ และความคิดเห็น ทำการศึกษาในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 โดยผู้ป่วยจำนวน 277 คน ตอบแบบสอบถามที่ประกอบด้วยแบบวัดความรู้ 25 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาต่างๆ ของการนอนกัดฟัน แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการนอนกัดฟันในด้านต่างๆ 16 ข้อ และแบบสำรวจพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนอนกัดฟัน 19 ข้อ โดยความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .8778 ในส่วนความคิดเห็นมีค่า .8588 และในส่วนพฤติกรรมมีค่า .7511 ผลศึกษาพบว่าผู้ป่วยร้อยละ 13.3 รายงานว่าตนเองนอนกัดฟัน คะแนนรวมในด้านความรู้เรื่องนอนกัดฟันโดยเฉลี่ยร้อยละ 36.9 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ อายุ อาชีพ การรับทราบข้อมูลเรื่องการนอนกัดฟัน และการรายงานการนอนกัดฟัน แต่ผู้ป่วยที่มีการศึกษาระดับสูงจะมีความรู้มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$) ในส่วนของความคิดเห็นพบว่าผู้ป่วยเพียงร้อยละ 20.9-53.1 เห็นว่าการนอนกัดฟันมีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และสนใจข่าวสารเกี่ยวกับการนอนกัดฟันเพียงร้อยละ 20.6-29.2 แต่กว่าร้อยละ 70 ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาการนอนกัดฟัน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการนอนกัดฟัน แต่ผู้ป่วยที่มีอายุ และการรายงานการนอนกัดฟันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนอนกัดฟันต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ พฤติกรรมที่ผู้ป่วยส่วนใหญ่คิดว่าเกี่ยวข้องกับการนอนกัดฟัน ได้แก่ รู้สึกใจร้อนหงุดหงิดง่าย ง่วงนอนตอนกลางวัน เคี้ยวของแข็ง นอนไม่เพียงพอ เคี้ยวอาหารข้างเดียว เครียด เคี้ยวของเหนียว นอนไม่ค่อยหลับ เคี้ยวหมากฝรั่ง รู้สึกวิตกกังวล/กลัว แต่ผู้ที่รายงานการนอนกัดฟันต่างกัน มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนอนกัดฟันไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

โดยสรุปพบว่าถึงแม้ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาทางทันตกรรมจะตระหนักถึงความสำคัญในการรักษา แต่ผู้ป่วยก็ยังมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนอนกัดฟันระดับน้อย เห็นว่าการนอนกัดฟันมีผลกระทบต่อชีวิตประจำ วันไม่มากนัก และไม่ค่อยสนใจติดตามข่าวสารเรื่องการนอนกัดฟัน

คำสำคัญ: นอนกัดฟัน ความรู้ ความคิดเห็น

*อาจารย์ ภาควิชาโสตศูวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

Knowledge and Opinion of Dental Patients at Srinakharinwirot University To Bruxism

Fasai Pukiat*

Abstract

This purposes of this study were (1) to survey knowledge, opinions and behavior related to bruxism and (2) to study the effect of gender, age, education, occupation, perception about bruxism and self report of bruxism to the patient's knowledge and opinion. The study was conducted between January to March 2010 with a total of 277 patients included. The 25-item test for measuring knowledge, 13-item questionnaire for the opinion assessment and 19-item behavior survey were developed. The alpha cronbach's alpha reliability of the scale was .8778 in knowledge test .8224 in opinion questionnaire and .7511 in behavior survey form. The result of this study revealed that 13.3% of dental patients reported bruxism. The dental patients had low knowledge score as average of 36.9% and no significant difference was found between patients with different gender, age, occupation, perception about bruxism and self report of bruxism. Patients with higher education had higher knowledge level ($p < .01$). In addition only 20.9-53.1 % of the patients felt that bruxism had impact on daily lifes and no significant difference was found among patients with different gender, education, occupation and perception about bruxism. The patients with age over 30 years compared to those under 30 and different self report of bruxism had different opinions ($p < .01$). Only 20.6-29.2 % of them had little interests in seeking information about bruxism. Interestingly, more than 70% of the dental patients realized the importance of bruxism treatment. In the patient's view, the behaviors related to bruxism included irritability, daytime sleepiness, hard chewing, insufficient sleep, unilateral chewing, stress, sticky chewing, insomnia, gum chewing and anxiety. However no significant difference in bruxism-related behaviors was found between patients with different self report of bruxism

In conclusion, although most patients realized the importance of bruxism treatment, they had little knowledge about bruxism, felt that bruxism had minor impact on daily lifes, and had little interests in seeking information about bruxism.

Keywords: Bruxism, Knowledge, Opinion

*Lecturer, Department of Stomatology, Faculty of Dentistry, Srinakharinwirot University, Sukhumvit 23, Wattana, Bangkok 10110